

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΗΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ (ΜΑΗΣ 1937)

(Semana Tragica)

«ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ» (ισπανικό αναρχικό σύνθημα)

Στις αρχές Μαΐου 1937, κατά τη διάρκεια της ισπανικής επανάστασης, Η Βαρκελώνη γίνεται μάρτυρας μιας από τις μεγαλύτερες και πιο δολοφονικές ενέργειες των κομμουνιστών (η ιστορία των οποίων είναι γεμάτη από τέτοιες). Αναρχικοί αμύνονται κατά των κομμουνιστών, οι οποίοι επιτίθενται στο Τηλεφωνικό κέντρο, το οποίο έχουν καταλάβει οι αναρχικοί. Η περίφημη «Τραγική Εβδομάδα» τελειώνει με 500 νεκρούς αγωνιστές, δολοφονημένους από τα σταλινικά καθάρματα. Έπεσαν στα οδοφράγματα, υπερασπιζόμενοι μέχρι τέλους την επανάσταση, αγωνιζόμενοι για την ελευθερία...

Ήδη από τα τέλη του 1936, οι κομμουνιστές και οι σύμμαχοί τους, κατάλαβαν ότι με την υποστήριξη των νέων ενόπλων δυνάμεων, (οι κομμουνιστές ήταν υπέρμαχοι της δημιουργίας τακτικού στρατού και αφοπλισμού των πολιτοφυλακών και των επαναστατικών ταξιαρχιών), θα ήταν τώρα ικανοί να εξαλείψουν την τεράστια επιρροή που είχαν στους ανθρώπους οι επαναστατικές οργανώσεις και κυρίως οι αναρχικές. Πρώτος στόχος τους ήταν οι τροτσκιστές του P.O.U.M. στην Καταλωνία, και αργότερα θα συγκέντρωναν τις δυνάμεις τους εναντίον των αναρχοσυνδικαλιστών της C.N.T. (Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας-αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση) και των αναρχικών της F.A.I. (Αναρχική Ομοσπονδία Ιβηρικής). Από τις αρχές του 1937 αρχίζουν οι μεμονωμένες ένοπλες επιθέσεις και προβοκάτσιες (στη Λα Φατερέγια, το Μολίνς ντε Γιομπρεγκάτ, την Πουιγκθέρδα). Ταυτόχρονα, η κεντρική δημοκρατική κυβέρνηση, μέσω διαταγμάτων, προσπαθεί να πλήξει την επανάσταση καθώς και τις προσπάθειες αυτοοργάνωσης των ανθρώπων. Έτσι, σταδιακά αυξάνεται ο κρατικός έλεγχος πάνω στις συλλεκτιβοποιημένες επιχειρήσεις, καταργούνται οι επαναστατικές ταξιαρχίες (στρατιωτικοποίηση) που από την έναρξη της επανάστασης είχαν καταφέρει τεράστια πλήγματα στους φασίστες, απελευθερώνοντας μεγάλες περιοχές, ενώ τίθεται σε εφαρμογή το σχέδιο «αφοπλισμός των μετόπισθεν». Όποιος έφερε όπλο δίχως άδεια από τις αρχές, θα αφοπλιζόταν και θα παραπεμπόταν σε δίκη.

Το κλίμα ήταν ήδη τεταμένο. Ενδεικτική ήταν η άρνηση των κομμουνιστών να συμμετάσχουν στον εορτασμό της Πρωτομαγιάς, που συνοδεύτηκε από την ολοφάνερα προσχεδιασμένη δράση της αστυνομίας στους δρόμους της Βαρκελώνης και το όργιο καταστολής που ακολούθησε. Στο φύλλο της 2ας Μαΐου, η Solidaridad Obrera (καθημερινή εφημερίδα της C.N.T. στη Βαρκελώνη) απαντά: «Οι οπλισμένοι εργάτες αποτελούν τη μόνη εγγύηση για την Επανάσταση. Όποιος επιχειρεί να αφοπλίσει τους εργάτες συντάσσεται με εκείνους που βρίσκονται στην άλλη πλευρά των οδοφραγμάτων. Ακόμη και ένας Σύμβουλος ή Κομισάριος δεν μπορεί να δίνει διαταγές στους εργάτες, οι οποίοι αγωνίζονται κατά του φασισμού με περισσότερες θυσίες και ηρωισμό απ' ότι όλοι οι πολιτικοί στα μετόπισθεν, τη θρασύτητα και την ανικανότητα των οποίων δεν αγνοεί κανείς. Εργάτες: μην αφήσετε κανέναν να σας αφοπλίσει».

Το Μάη του '37, στη Βαρκελώνη τα γεγονότα διαδέχονται το ένα το άλλο. Οι κομμουνιστές επιδιώκουν να πάρουν τον έλεγχο της κατάστασης και στα σχέδιά τους είναι η κατάληψη του τηλεφωνικού κέντρου της πόλης, όπου δίνουν μάχη με τους αναρχικούς συντρόφους. Στο προάστιο Σανς, οι αγωνιζόμενοι πιάνουν ως ομήρους 400 δολοφόνους της Guardia Civil (Εθνοφρουρά-στρατιωτικοποιημένη οργάνωση που εκτελούσε χρέη αστυνομίας-ανασυγκροτήθηκε από τους κομμουνιστές), τους οποίους όμως αργότερα αφήνουν ελεύθερους, εν αντιθέσει με τους κομμουνιστές που δολοφονούν όποιους αγωνιστές πέσουν στα χέρια τους. Γενικότερα στα γεγονότα της Βαρκελώνης δολοφονούνται εκατοντάδες αγωνιστές και συνολικά την περίοδο εκείνη «500 νεκροί και 1500 τραυματίες ήταν ο αιματηρός απολογισμός για τον οποίο οι οργανωμένοι εργάτες της Βαρκελώνης έπρεπε να ευγνωμονούν την πολιτική του Στάλιν».

Το παρακάτω κείμενο βασίζεται σε αποσπάσματα μιας μαρτυρίας του Αουγκουστίν Σούχου, αναρχοσυνδικαλιστή, σχετικά με τα γεγονότα της «Τραγικής Εβδομάδας» στη Βαρκελώνη.

Δευτέρα 3 Μαΐου

Στις 3 Μαΐου, ο Rodriguez Salas, κομμουνιστής κομισάριος, μέλος του P.S.U.C. (Partido Socialista Unificat de Catalunya- Καταλανικό Ενοποιημένο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Η σύμπραξη του Σοσιαλιστικού και Κομμουνιστικού κόμματος της Καταλωνίας), εξαπολύει μια νέα επίθεση ενάντια στη C.N.T.-F.A.I.. Ακολουθώντας ένα προσχεδιασμένο πλάνο και εκτελώντας τις διαταγές του Υπουργείου Εσωτερικών, εισβάλλει στο κτίριο της Τηλεφωνίας με δύναμη 200 αστυνομικών. Αυτή ήταν και η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Οι αναρχικοί αποφασίζουν να κινητοποιηθούν απέναντι σε αυτή την πρόκληση. Το κτίριο της Τηλεφωνίας στη Βαρκελώνη βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, στην Plaza Catalunya. Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ισπανία είχαν καταληφθεί από εργατικές οργανώσεις. Το τηλεφωνικό κέντρο της Βαρκελώνης είχε καταληφθεί από τους αγωνιστές της C.N.T.-F.A.I.

Στις 3 η ώρα περίπου το μεσημέρι της 3ης Μαΐου, 3 φορτηγά της αστυνομίας σταματούν μπροστά από το κτίριο. Υπό τις διαταγές των κομμουνιστών οι αστυνομικοί εισβάλλουν με σκοπό να το καταλάβουν. Ζητείται απ' όσους είναι μέσα να σηκώσουν τα χέρια ψηλά και να κατεβάσουν τα όπλα τους (όλα τα δημόσια κτίρια ήταν εξοπλισμένα απέναντι στους φασίστες, κάποια μόνο με απλά τουφέκια, άλλα με πολυβόλα).

Οι αναρχικοί υπερασπίζονται τους εαυτούς τους. Ένα πολυβόλο εμποδίζει την αστυνομία να προχωρήσει πέρα από τον πρώτο όροφο. Ενώ όλα αυτά συμβαίνουν μέσα στο κτίριο, ομάδες αιφνιδιασμού (μονάδες αστυνομίας) λαμβάνουν επίκαιρες θέσεις στο τετράγωνο, ενώ άλλες σε ολόκληρη την πόλη. Οι εργάτες της Βαρκελώνης, οι οποίοι στην συντριπτική πλειοψηφία τους ανήκουν στη C.N.T., φοβούνται ότι αυτό είναι μόνο η αρχή μιας εκτεταμένης επίθεσης ενάντια σε αυτά που έχουν καταφέρει ως τώρα. Άνθρωποι από όλα τα σημεία της πόλης έρχονται να δουν τι συμβαίνει. Η αστυνομία προσπαθεί να τους κρατήσει μακριά με αποτέλεσμα να ξεσπάσουν συγκρούσεις. Εργάτες και αστυνομία τρέχουν σε ολόκληρη την πόλη. Το αρχηγείο της C.N.T. γεμίζει κόσμο. Όλοι ζητούν όπλα. Ο καθένας θέλει να είναι έτοιμος να υπερασπιστεί τα άλλα κτίρια από παρόμοιες εισβολές.

Λίγες ώρες αργότερα ολόκληρη η Βαρκελώνη είναι στα όπλα. Οι αγωνιζόμενοι καταλαμβάνουν έναν αριθμό κτιρίων κοντά στην Plaza Catalunya, αλλά αποσύρονται λίγο αργότερα. Η αστυνομική δύναμη είναι συγκεντρωμένη κοντά στο αστυνομικό μέγαρο. Ο Καταλανός υπουργός Εσωτερικών, Artemio Aiguade, είναι με την αστυνομία. Μαζί του ένοπλα μέλη του Estat Catala (Καταλανοί Εθνικιστές) και αυτοί του P.S.U.C. Ένοπλα στρατεύματα συγκεντρώνονται και σε άλλες περιοχές της Βαρκελώνης. Γίνεται σαφές ότι όλοι αυτοί μαζί οργάνωσαν μια επίθεση ενάντια στους αναρχικούς.

Από τις περιόδους της δικτατορίας μέχρι σήμερα, η C.N.T. και η F.A.I. είχαν οργανώσει τις επιτροπές άμυνας. Αυτές οι επιτροπές λειτουργούν αμέσως και τα μέλη τους εξοπλίζονται. Για την επόμενη μέρα κηρύσσεται γενική απεργία. Από το πρωί οι επαναστάτες αρχίζουν να υψώνουν οδοφράγματα σε διάφορα σημεία της πόλης. Δεν σημειώνονται ακόμα συγκρούσεις, αλλά κυριαρχεί μια ένταση. Σε ορισμένα σημεία της πόλης πέφτουν πυροβολισμοί. Στην περιοχή Sarría οι αγωνιζόμενοι στήνουν ένα οδόφραγμα, ενώ αφοπλίζουν τους αστυνομικούς. Στην περιοχή Sans, όπου ζούσε ο Ντουρρούτι για χρόνια, μέλη της F.I.J.L. (Ομοσπονδία Ελευθεριακής Νεολαίας Ιβηρικής-αναρχικοί) καταλαμβάνουν την περιοχή και υψώνουν οδοφράγματα. Δεν πραγματοποιούνται συγκρούσεις, ίσως γιατί οι περισσότεροι αστυνομικοί αφοπλίζονται και τάσσονται με το μέρος των επαναστατών ή γιατί οι τελευταίοι είναι η συντριπτική πλειοψηφία και δεν βρίσκουν κάποια σθεναρή αντίσταση.

Τρίτη 4 Μαΐου

Τις πρώτες πρωινές ώρες πυροβολισμοί αρχίζουν να πέφτουν στο κέντρο της πόλης και αργότερα οι συγκρούσεις εξαπλώνονται. Διάφορα γραφεία της C.N.T.-F.A.I. πολιορκούνται από την αστυνομία ενώ μέλη της πραγματοποιούν συσκέψεις για να βρεθεί λύση. Σε κάποια στιγμή, βγάζουν την παρακάτω ανακοίνωση:

«Είναι απαραίτητο να φτάσουμε σε μια γρήγορη λύση σε αυτή τη σύγκρουση. Τα γεγονότα που συμβαίνουν τώρα στους δρόμους είναι αποτέλεσμα μιας οδυνηρής και μακράς τακτικής να θυσιαστεί η οργάνωση της CNT και τα μέλη της, αφού χρησιμοποιήθηκε το αίμα και η δύναμή τους για να νικηθούν οι προδότες φασίστες. Μην τους αφήσετε να σας προδώσουν. Το ξέρετε καλά, και έχετε αποδείξεις για αυτό, πως οι CNT-FAI δεν είναι εναντίον σας, είτε σαν άτομα είτε συλλογικά. Είστε, σαν και εμάς, μαχητές του αντιφασιστικού μετώπου. Προσφέρετε τα όπλα σας στο λαό και τοποθετηθείτε δίπλα του, όπως κάνατε στις 19 Ιουλίου. Ούτε η CNT ούτε η FAI θέλουν να εγκαθιδρύσουν δικτατορία. Ούτε θα ανεχτούν καμιά δικτατορία όσο και ένα μέλος τους θα ζει. Δεν πολεμάμε το φασισμό από αγάπη για τον πόλεμο. Πολεμάμε για την ελευθερία και για να αποτρέψουμε τη σφαγή και την εκμετάλλευση από αυτούς που, παρόλο που δεν αυτοαποκαλούνται φασίστες, θέλουν να εγκαθιδρύσουν ένα ολοκληρωτικό καθεστώς, σε πλήρη αντίθεση με τα αισθήματα και τις παραδόσεις των ανθρώπων».

Μία ώρα αργότερα, οι Περιφερειακές Επιτροπές των C.N.T.-F.A.I. απευθύνονται στους ανθρώπους της Βαρκελώνης: «Η CNT και η FAI σας γνωστοποιούν ότι δεν θέλουν να χύσουν το αίμα των φίλων τους, στους δρόμους της Βαρκελώνης. Αλλά δεν μπορούμε να υπομένουμε στις προκλήσεις αυτών, που χρησιμοποιούν τις κρατικές θέσεις τους και θέλουν να καταστρέψουν τα δικαιώματα των εργατών της CNT και της UGT, όπως με το χθεσινό γεγονός να καταλάβουν το κτίριο της Τηλεφωνίας με τη δύναμη των όπλων».

Λίγο αργότερα μια ακόμη ανακοίνωση μεταδίδεται στη Βαρκελώνη: «Άντρες και γυναίκες του λαού! Εργάτες! Μιλάμε με ειλικρίνεια στο λαό, και όπως στο παρελθόν, έχουμε αποδείξεις της τιμιότητάς μας. Δεν είμαστε υπεύθυνοι για αυτά που συμβαίνουν. Δεν επιτιθόμαστε. Εμείς μόνο υπερασπιζόμαστε τους εαυτούς μας. Δεν το αρχίσαμε εμείς αυτό, δεν το προκαλέσαμε. Απαντάμε στη λάσπη, τη συκοφάντηση και τη βία που καθοδηγείται απέναντι στη CNT και τη FAI, τους πιο αναντικατάστατους αντιφασίστες από όλους. Ποτέ δεν προδώσαμε τους σκοπούς μας, και δείξαμε πάντα την αξία μας. Γιατί θέλουν να μας εξολοθρεύσουν; Δεν φαίνεται ύποπτο το ότι επιτίθενται στη CNT και τη FAI, ενώ στη Μαδρίτη, στην Ανδαλουσία, στη Βισκάγια και στην Αραγωνία, οι μονάδες μας έδειξαν και δείχνουν ακόμα το θάρρος και τη δύναμή τους; Εργάτες της CNT και της UGT! Θυμηθείτε το δρόμο που ταξιδέψαμε μαζί. Πόσοι έπεσαν, καλυμμένοι με αίμα, στους ανοιχτούς δρόμους και τα οδοφράγματα! Χαμηλώστε τα όπλα σας! Αγκαλιαστείτε σαν αδελφοί! Θα είμαστε νικητές αν είμαστε ενωμένοι. Αν πολεμάμε μεταξύ μας, θα νικηθούμε. Σκεφτείτε! Απλώνουμε το χέρι μας χωρίς όπλα. Κάντε και εσείς το ίδιο και όλα θα ξεχαστούν. Ενότητα μεταξύ μας! Θάνατος στο φασισμό!»

Παρ' όλη όμως την καλή θέληση των αγωνιστών των C.N.T.-F.A.I. τα πράγματα αγριεύουν περισσότερο. Η καταλανική αστυνομία και μέλη του P.S.U.C., αρχίζουν τις επιθέσεις εναντίον τους στο κέντρο της πόλης.

Γύρω στις 5 το απόγευμα, ακόμα ένα τρομερό γεγονός συμβαίνει στη λεωφόρο Ντουρρούτι, όχι πολύ μακριά από τα γραφεία της C.N.T.-F.A.I. Δύο αυτοκίνητα πλησιάζουν από την αποβάθρα για να φτάσουν στην Περιφερειακή Επιτροπή των C.N.T.-F.A.I. Κάπου 300 μέτρα από τον προορισμό τους, ένα οδόφραγμα των καταλανών αστυνομικών και των μελών του P.S.U.C. είναι εγκατεστημένο. Καθώς τα αυτοκίνητα πλησιάζουν, διατάσσονται να σταματήσουν και να παραδώσουν τα όπλα τους. Την ώρα που οι αγωνιστές των C.N.T.-F.A.I. αποβιβάζονται από τα αυτοκίνητα, δολοφονούνται με συνεχείς ριπές. Οι υπερασπιστές του κτιρίου των Επιτροπών θέλουν αμέσως να εκδικηθούν τους δολοφονημένους συντρόφους τους, αλλά μετά από συζήτηση αποφασίζουν να αφήσουν και αυτό το γεγονός αναπάντητο, έτσι ώστε να μην προκληθεί περισσότερο κακό!!! Καθώς φαίνεται ότι η αστυνομία δεν είχε κανένα σκοπό να σταματήσει τις εχθροπραξίες, αλλά στην πραγματικότητα προετοιμάζεται να επιτεθεί στο ίδιο το αρχηγείο της Περιφερειακής Επιτροπής, η Επιτροπή Άμυνας αποφασίζει να στείλει δύο θωρακισμένα οχήματα από το εργοστάσιο όπλων, για την άμυνα των

γραφείων των C.N.T.-F.A.I. Φτάνουν τη νύχτα κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών και παραμένουν για να βοηθήσουν στην άμυνα.

Στο μεταξύ είχε ήδη συσταθεί ένα είδος συμμαχίας ανάμεσα στην Esquerra (Καταλανική Αριστερά), την Estat Catala (Καταλανοί Εθνικιστές), το P.S.U.C. (Partidi Socialista Unificat de Catalunya-Καταλανικό Ενοποιημένο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Η σύμπραξη του Σοσιαλιστικού και Κομμουνιστικού κόμματος της Καταλωνίας) και την U.G.T. (Union General de Trabajadores-Γενική Ένωση Εργατών. Ρεφορμιστικό συνδικάτο που συμμετείχαν κυρίως σοσιαλιστές). Όλοι αυτοί είχαν ενωθεί εναντίον των αγωνιστών των C.N.T.-F.A.I. και των τροτσκιστών του P.O.U.M. Απεσταλμένοι των αναρχικών προσπαθούν απεγνωσμένα να βρεθεί μια ειρηνική λύση και να σταματήσουν οι εχθροπραξίες.

Τετάρτη 5 Μαΐου

Οι διαπραγματεύσεις που κρατούν όλη νύχτα δεν αποτρέπουν τη συνέχιση των εχθροπραξιών. Στις 9.30 το πρωί, οι αστυνομικοί με τους συμμάχους τους πραγματοποιούν νέα πρόκληση. Επιτίθενται στο αρχηγείο της Ιατρικής Ένωσης στην πλατεία Santa Ana, στο κέντρο της πόλης. Ταυτόχρονα επιτίθενται με μανία στο τοπικό αρχηγείο της Ομοσπονδίας Ελευθεριακής Νεολαίας (F.I.J.L.). Οι νεολαίοι το υπερασπίζονται ηρωικά. Έξι νεαροί αναρχικοί σκοτώνονται. Και τα δύο σημεία που δέχονται επίθεση ειδοποιούν το κεντρικό αρχηγείο των C.N.T.-F.A.I. ζητώντας βοήθεια. Το απόγευμα, ενώ οι εχθροπραξίες συνεχίζονται, η Επιτροπή Άμυνας αποφασίζει να ζητήσει 3 ακόμα θωρακισμένα οχήματα για την υπεράσπιση του αρχηγείου. Φτάνουν μετά από λίγες ώρες και αναλαμβάνουν δράση, να υπερασπιστούν τους συντρόφους και τα κτίρια που βρίσκονται σε κίνδυνο. Απέναντι από την Περιφερειακή Επιτροπή, 3 άοπλοι πυροβολούνται στη μέση του δρόμου και προσπαθούν να κρυφτούν ενώ ένα από τα θωρακισμένα αυτοκίνητα πηγαίνει να τους βοηθήσει. Οι πυροβολισμοί προέρχονται από τα οδοφράγματα του P.S.U.C. Κατά τη διάρκεια της μάχης μεταξύ των Καταλανών αστυνομικών και των υπερασπιστών του κτιρίου της Ελευθεριακής Νεολαίας, ένας αστυνομικός πιάνεται αιχμάλωτος αλλά αργότερα αφήνεται ελεύθερος.

Παρά το γεγονός ότι οι αγωνιστές των CNT-FAI έχουν να αντιμετωπίσουν πολλούς εχθρούς ενωμένους, καταφέρνουν να οργανώσουν την άμυνά τους. Αναφορές από άλλα σημεία της Βαρκελώνης αλλά και των γύρω περιοχών, δείχνουν πως ο κόσμος είναι με το μέρος των αναρχικών και εκφράζει την υποστήριξή του στις οργανώσεις τους. Και όμως η CNT-FAI δε λαμβάνει κανενός είδους απόφαση να αντεπιτεθεί, μη θέλοντας να χειροτερέψει την κατάσταση.

Πέμπτη 6 Μαΐου

Κατά τη διάρκεια της νύχτας, η CNT και η UGT συμφωνούν και καλούν τους εργάτες να επιστρέψουν στις δουλειές τους. Κανείς δεν υπακούει ενώ παράλληλα, οι προκλήσεις από πλευράς της αστυνομίας όπως και οι εχθροπραξίες συνεχίζονται με μεγαλύτερη ένταση. Κυκλοφορούν φήμες ότι η κεντρική κυβέρνηση της Βαλένθια συγκεντρώνει στρατό από διάφορα σημεία για να στείλει στην Καταλωνία, οι οποίες λίγο αργότερα επαληθεύονται. Χίλιοι πεντακόσιοι στρατιώτες βρίσκονται στο δρόμο από τη Βαλένθια, ενώ 3500 θα ακολουθήσουν. Στους δρόμους της Βαρκελώνης γίνονται συνεχείς έλεγχοι και όποιοι κατέχουν αποδεικτικό μέλους της CNT συλλαμβάνονται. Στο Τηλεφωνικό κέντρο η κατάσταση είναι περίεργη, καθώς οι δύο πλευρές συμφωνούν να εγκαταλείψουν το κτίριο όλοι οι παρευρισκόμενοι, αλλά οι κομμουνιστές αθετούν τη συμφωνία. Η Περιφερειακή Επιτροπή καλεί την αστυνομία να αποσύρει τις δυνάμεις της και αυτή αρνείται τη στιγμή που σε ολόκληρη την πόλη πραγματοποιούνται σκληρές μάχες. Παρ' όλα αυτά οι αναρχικοί αγωνιστές αρνούνται να αντεπιτεθούν και να καταλάβουν τις θέσεις των αστυνομικών και των κομμουνιστών και παραμένουν στις δικές τους αμυνόμενοι...

Στις 6 η ώρα ένα τηλεφώνημα αναφέρει πως 1500 στρατιώτες είναι στο δρόμο προς τη Βαρκελώνη και ήδη έφτασαν στην πόλη Tortosa. Εκεί κατέλαβαν τα αρχηγεία των οργανώσεων της CNT, τα πολιτιστικά κέντρα της

FAI και της Ελευθεριακής Νεολαίας, ενώ συνέλαβαν όσους βρήκαν μέσα. Οι αναρχικοί θα μπορούσαν και αυτοί να καλέσουν δικά τους στρατεύματα από το μέτωπο και αναμφισβήτητα να νικήσουν μέσα σε 48 ώρες. Όμως μετά από συζητήσεις προτιμούν να μην σπάσουν το αντιφασιστικό μέτωπο απέναντι στον Φράνκο και εξακολουθούν να αμύνονται. Η CNT-FAI καλεί εκ νέου τους εργάτες να επιστρέψουν στις δουλειές τους. Νέα καταφτάνουν από άλλες περιοχές γύρω από την Βαρκελώνη όπου οι κομμουνιστές έχουν αρχίσει εκκαθαριστικές επιχειρήσεις εναντίον εργατών, μελών της CNT-FAI. Τα όργανα της προσπαθούν να βρουν μια λύση. Από την πρώτη στιγμή θα μπορούσαν να καλέσουν ολόκληρη την Καταλωνία να πολεμήσει τους κομμουνιστές, και να εξαπολύσουν μια πραγματικά τεράστια δύναμη, αλλά κράτησαν στάση αναμονής.

Στο κέντρο της πόλης, η Περιφερειακή Επιτροπή της CNT-FAI κυκλώνεται ολοένα και πιο στενά από τους αστυνομικούς και τους κομμουνιστές. Τελικά η κεντρική κυβέρνηση απαντά θετικά στην πρόταση των αναρχικών για παύση πυρός και ανακωχή ενώ σποραδικά πυρά ακούγονται από διάφορα σημεία της πόλης.

Παρασκευή 7 Μαΐου

Η μέρα είναι σχετικά ήρεμη και οι εχθροπραξίες έχουν σταματήσει. Πολλές συλλήψεις αναρχικών πραγματοποιούνται από την αστυνομία εκ των οποίων αρκετοί δολοφονούνται στα κρυφά. Συλλέγονται νέα από τις επαρχίες, σύμφωνα με τα οποία πολλοί αναρχικοί έχουν δολοφονηθεί άνανδρα από τους αστυνομικούς και τους κομμουνιστές. Αρκετοί έχουν εξαφανιστεί, άλλοι έχουν αιχμαλωτιστεί...

Οι αναρχικοί καταδιώκονται, δολοφονούνται, βγαίνουν στην παρανομία. Αλλά ακόμα και τότε περιορίζονται στο να αμύνονται και όχι να επιτεθούν. Την επόμενη ημέρα οι εφημερίδες δημοσιεύουν τον αριθμό των θυμάτων: 500 νεκροί και 1500 τραυματίες, σχεδόν όλοι αναρχικοί... Η νέα κρατική υπηρεσία ασφαλείας S.I.M. (Servicio De Investigacion Militar), όπου το κομμουνιστικό κόμμα κρατούσε πολλές θέσεις-κλειδιά, άνοιξε δικές της φυλακές και στρατόπεδα συγκέντρωσης, που γέμισαν αμέσως με αναρχικούς και «υπεραριστερούς». Τον ίδιο μήνα, η κεντρική κυβέρνηση αποφάσισε τη διάλυση του συμβουλίου άμυνας της Αραγονίας. Αυτό ήταν και το τελευταίο επαναστατικό όργανο που είχα παραμείνει πάνω στο ισπανικό έδαφος. Η κομμουνιστική 11η μεραρχία επιτέθηκε ενάντια σε επιτροπές χωριών και διέλυσε τις αγροτικές κολεκτίβες. Το Σεπτέμβρη 1937, το κτίριο της επιτροπής άμυνας των C.N.T.-F.A.I. δέχτηκε επίθεση από κυβερνητικά στρατεύματα με κανόνια και τανκς και κατελήφθη...

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΩΝ BERNERI ΚΑΙ BARBIERI

Οι εχθροπραξίες συνεχίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας της Τρίτης 4 Μαΐου. Αλλά ένα γεγονός που συμβαίνει το βράδυ, δείχνει τους σκοπούς των αντεπαναστατών. Κοντά στη λεωφόρο Ντουρρούτι, απέναντι από την Περιφερειακή Επιτροπή, στην Πλατεία Del Angel, κατοικεί ο Ιταλός αναρχικός αγωνιστής, Camillo Berneri. Αρκετοί εξόριστοι Ιταλοί κατοικούν επίσης εκεί. Έχουν έρθει στην Ισπανία και έχουν δημιουργήσει μια αντιφασιστική ταξιαρχία. Ο Berneri επίσης εκδίδει την ιταλόφωνη εφημερίδα Guerra di Classe (Ταξικός Πόλεμος). Σε ένα άρθρο του με τον τίτλο «Μπουργκός και Μόσχα», τράβηξε την προσοχή της ρωσικής κυβέρνησης. Έγραφε: «Μόλις ο φασισμός νικηθεί, είναι απαραίτητο για τη CNT και τη FAI να συνεχίσουν τον αγώνα για το κοινωνικό τους πρόγραμμα. Η Εκτελεστική Επιτροπή του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ισπανίας διακήρυξε πως στον σημερινό αγώνα, υπερασπίζονται την δημοκρατία και την ατομική ιδιοκτησία. Από την φλογισμένη Μαδρίτη, θα περίμενε κανείς μια νέα Κρονστάνδη. Αλλά η Μαδρίτη πλησιάζει στη νίκη. Η επαναστατική Καταλωνία δεν λαμβάνει ούτε όπλα ούτε οικονομική βοήθεια. Η Ρωσία έστειλε όπλα και πυρομαχικά για να ελέγξει τον αντιφασιστικό αγώνα και την ανάπτυξη της Κοινωνικής Επανάστασης; Το δίπολο Μαδρίτη ή Φράνκο, παρέλυσε τους Ισπανούς αναρχικούς. Σήμερα η Βαρκελώνη βρίσκεται μεταξύ Μπουργκός, Ρώμης, Μαδρίτης και Μόσχας. Πολιορκείται. Ο ορίζοντας είναι θαμπός. Είμαστε μεσοπέλαγα με μεγάλη καταιγίδα. Θα είμαστε ικανοί να κάνουμε θαύματα; Τσακισμένη μεταξύ των Πρώσων και των Βερσαλλιών, η Παρισινή Κομμούνα άναψε μια φλόγα που ζέστανε ολόκληρο τον κόσμο. Μεταξύ του Μπουργκός και της Μαδρίτης, βρίσκεται η Βαρκελώνη. Ας το θυμούνται αυτό οι Goded της Μόσχας». (Ο Goded ήταν φασίστας στρατηγός που ηγήθηκε του

πραξικοπήματος στη Βαρκελώνη στις 19 Ιουλίου. Δικάστηκε από το λαό της Βαρκελώνης και εκτελέστηκε). Το άρθρο αυτό ώθησε τη Ρωσία να παρέμβει στη CNT-FAI. Από τότε ο Berneri ήταν στο στόχαστρο των κομμουνιστών.

Όταν άρχισαν οι εχθροπραξίες, ο Berneri ήταν στο σπίτι του με τον φίλο του Barbieri, επίσης Ιταλό αναρχικό. Μαζί τους βρισκόταν και η γυναίκα του Barbieri, καθώς και η Tosca Pantini, χήρα ενός Ιταλού αναρχικού που είχε σκοτωθεί στο μέτωπο της Αραγωνίας. Το σπίτι των Ιταλών περικυκλώνεται από Καταλανούς αστυνομικούς και μέλη του PSUC, που φορούν κόκκινα περιβραχιόνια με τα διακριτικά του κόμματός τους επάνω. Το πρωινό της Τρίτης 4 Μαΐου, οι αστυνομικοί με τους κομμουνιστές έρχονται στο σπίτι και λένε στους Ιταλούς αναρχικούς να είναι προσεκτικοί γιατί πέφτουν πολλοί πυροβολισμοί στη γειτονιά. Το απόγευμα πραγματοποιείται μία ακόμα επίσκεψη για να κατασχέσουν τα όπλα που κατέχουν οι αγωνιστές. Την επόμενη ημέρα, Τετάρτη 5 Μαΐου, στις 5 η ώρα το απόγευμα, ο Berneri και ο Barbieri συλλαμβάνονται από 12 φρουρούς. Έξι από αυτούς είναι αστυνομικοί, ενώ οι άλλοι είναι κομμουνιστές, μέλη του PSUC, με τα διακριτικά στα κόκκινα περιβραχιόνιά τους. Ο αρχηγός της ομάδας, δείχνοντας τα διακριτικά του με τον αριθμό 1109, τους ρωτά τα ονόματά τους. Δύο φρουροί παραμένουν στο σπίτι για να συνεχίσουν την έρευνα. Η γυναίκα του Barbieri προσπαθεί να τους ακολουθήσει αλλά δεν την αφήνουν. Οι δύο αναρχικοί αγωνιστές δολοφονούνται κατά τη διάρκεια της επόμενης νύχτας, από πολυβόλο όπλο, όπως έδειξε η νεκροψία. Ήταν μια άνανδρη δολοφονία, αφού και οι δύο τους ήταν άοπλοι. Ο φόνος έγινε κοντά στο κτίριο της Κυβέρνησης και λίγο αργότερα τα σώματα των δύο αναρχικών μεταφέρονται στο νεκροτομείο του νοσοκομείου. Η λίστα του Ερυθρού Σταυρού δείχνει που βρέθηκαν τα πτώματα.

Ο Berneri και ο Barbieri δολοφονήθηκαν επειδή ήταν αναρχικοί, από την αστυνομία και τους κομμουνιστές του PSUC, τους πιστούς στη Μόσχα. Η σύντροφος του Barbieri δήλωσε: «Ο Barbieri ρώτησε γιατί τους μεταχειρίζονταν έτσι, αφού ήταν αναρχικοί και άρα και αντιφασίστες». Και ο αρχηγός των αστυνομικών απάντησε: «Είναι επειδή εσείς οι αναρχικοί είστε αντεπαναστάτες».

Από τη ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, φ. 14, Μάιος 2003